

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA („Grupa Kapitałowa”), w której jednostką dominującą jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA („Jednostka dominująca”), które zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 r.;

sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.:

- skonsolidowany rachunek zysków i strat;
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym;
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych;

oraz

- informacje dodatkowe i noty objaśniające („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2021 r., skonsolidowanych finansowych wyników działalności oraz skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 23 marca 2022 r.

KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

ul. Infancka 4A, 00-189 Warszawa, Polska

tel. +48 (22) 528 11 00, fax +48 (22) 528 10 09, kpmg@kpmg.pl

© 2022 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji.

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego,

KRS 0000339379
NIP: 527-261-53-62
REGON: 142078130

Podstawa Opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego

- Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”);
- innych obowiązujących przepisów prawa.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowym kodeksem etyki niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych („Kodeks IESBA”), przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów („KRBR”) oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w Polsce i spełniliśmy wszystkie obowiązki

zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowymi standardami etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IESBA. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Objaśnienie ze zwróceniem uwagi

Zwracamy uwagę na notę 58.5.4 informacji dodatkowej i not objaśniających do Kapitałowej w Ukrainie oraz ekspozycje na rynki objęte działaniami wojennymi lub sankcjami wynikającymi z inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dnia 24 lutego 2022 r., a także wpływ tego wydarzenia na działalność

skonsolidowanego sprawozdania finansowego, która przedstawia zaangażowanie Grupy operacyjną, sytuację finansową oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej. Nasza opinia nie została zmodyfikowana ze względu na tę sprawę.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia

spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania

najbardziej znaczące podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych („OC komunikacyjne”)

Wartość księgowa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych na dzień 31 grudnia 2021 r.: 15.314 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 15.030 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 41.1.1 „Ubezpieczenia majątkowe i osobowe”, Nota 41.2.1 „Ubezpieczenia majątkowe i osobowe”, Nota 41.3 „Dane ilościowe” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

<i>Kluczowa sprawa badania</i>	<i>Nasza reakcja</i>
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych stanowią istotny element rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazywanych w zobowiązaniach Grupy Kapitałowej. W ramach tego salda przedmiotem naszego badania były między innymi: — rezerwa na szkody osobowe dotyczące rent, które zaistniały do dnia 31 grudnia 2021 r. i zostały zgłoszone do Grupy Kapitałowej („rezerwy rentowe”), — rezerwy na szkody osobowe i majątkowe, które zaistniały do dnia 31 grudnia 2021 r., ale nie zostały jeszcze zgłoszone do Grupy Kapitałowej, w tym na zadośćuczynienia („rezerwy IBNR”). Wycena rezerw rentowych oraz rezerw IBNR wiąże się z istotną niepewnością dotyczącą szacunków, gdyż wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów oraz złożonych i subiektywnych założeń. W szczególności niepewność szacunków dotyczy rozwoju szkód osobowych, w tym rent oraz szkód z tytułu zadośćuczynień, co wynika z braku pełnej informacji dotyczącej tego typu szkód zaistniałych w przeszłości, dla których nadal istnieje ryzyko wypłaty świadczeń. Ponadto istnieje naturalna niepewność co do ostatecznej wartości wypłat, wynikająca między innymi z czynników demograficznych oraz braku szczegółowych rozwiązań prawnych regulujących wysokość wypłat z tytułu zadośćuczynień.	Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi: — ocenę stosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej metod szacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych poprzez odniesienie się do wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej, a także ocenę ciągłości ich stosowania; — testowanie zaprojektowania, wdrożenia i działania kluczowych mechanizmów kontrolnych wbudowanych w procesy: • tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych; • weryfikacji jakości danych o szkodach wypłaconych i zgłoszonych, służących m.in. kalkulacji rezerw IBNR; • weryfikacji jakości danych takich jak wiek i płeć rentobiorcy, wysokość świadczenia rentowego czy rodzaj renty, służących wyliczeniom rezerw rentowych i rezerw IBNR; — niezależne przeliczenie istotnych rezerw IBNR oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej; — niezależne przeliczenie istotnych rezerw rentowych oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji

Stosunkowo niewielkie zmiany

w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę rezerw rentowych oraz rezerw IBNR. Znaczącymi założeniami są: współczynniki rozwoju szkód, stopy dyskontowe, zmiany wysokości świadczeń rentowych w przyszłości, przewidywany okres ich wypłaty oraz założenia dotyczące zakładanej śmiertelności.

Wyliczenie rezerw rentowych oraz rezerw IBNR wymaga zastosowania skomplikowanych formuł i budowy narzędzi obliczeniowych, które mogą nie działać prawidłowo i/ lub do których mogą zostać wykorzystane niepoprawne/ niekompletne dane i/ lub opisane powyżej założenia. Ponadto istnieje szereg dopuszczalnych metod aktuarialnych służących ustalaniu wysokości rezerw rentowych oraz rezerw IBNR (w tym rezerw na szkody z tytułu zadośćuczynień), a ocena zasadności zastosowania konkretnej metody oraz założeń wymaga istotnego osądu Kierownika Jednostki dominującej.

Z powyższych względów wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.

dokonanych przez Kierownika Jednostki

dominującej;

- w zakresie sporządzonych przez Kierownika Jednostki dominującej analiz historycznego wykorzystania rezerw IBNR:
 - ocenę metod przyjętych przy sporządzaniu tych analiz;
 - ocenę wyników tych analiz;
 - zastosowanie tych wyników do oceny metod i znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej w wycenie rezerw IBNR na dzień 31 grudnia 2021 r.;
 - ocenę kompletności i jakości danych wejściowych oraz racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej do wyceny rezerw rentowych i rezerwy IBNR, w szczególności:
 - dla współczynników rozwoju szkód, ocenę sposobu ich ustalenia w oparciu o historyczne dane o szkodach wypłaconych i zgłoszonych;
 - dla stopy dyskontowej, porównanie przyjętego przez Kierownika Jednostki dominującej poziomu do wysokości historycznych stóp zwrotu z portfela lokat oraz dostępnych prognoz i danych rynkowych;
 - dla zmian wartości świadczeń rentowych (indeksacja świadczeń rentowych), ocenę wyników analiz historycznych zmian wartości świadczeń rentowych;
 - dla przyjętych tablic śmiertelności, porównanie z publicznie dostępnymi danymi statystycznymi dotyczącymi liczby zgonów w Polsce w poszczególnych przedziałach wiekowych;
 - ocenę wpływu zmian w opisanych powyżej znaczących założeniach na zmianę wysokości rezerw rentowych i rezerw IBNR w badanym okresie;
 - analizę zmian w czasie wartości rezerw rentowych i rezerw IBNR;
 - analizę wpływu pandemii COVID-19 na wycenę rezerw IBNR.
-

Wycena rezerwy ubezpieczeń na życie

Wartość księgowa rezerwy ubezpieczeń na życie brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.: 16.345 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 16.309 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 41.1.2 „Ubezpieczenia na życie”, Nota 41.2.2 „Ubezpieczenia na życie”, Nota 41.3 „Dane ilościowe” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Rezerwa ubezpieczeń na życie stanowi istotny element rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazanych w zobowiązaniach Grupy Kapitałowej.

Wycena rezerwy ubezpieczeń na życie wiąże się z istotną niepewnością dotyczącą szacunków, gdyż wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów oraz wykorzystania złożonych i subiektywnych założeń, w tym takich o długim horyzoncie czasowym. Założenia te stanowią dane wejściowe do modeli wyceny wykorzystujących metody aktuarialne.

Stosunkowo niewielkie zmiany w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę rezerwy ubezpieczeń na życie. Znaczącymi założeniami są stopy techniczne oraz założenia dotyczące śmiertelności, wypadkowości i zachorowalności.

Ponadto wyliczenie rezerwy ubezpieczeń na życie wymaga zastosowania skomplikowanych formuł i budowy narzędzi obliczeniowych, które mogą być niepoprawnie zdefiniowane i/ lub do których mogą zostać wykorzystane niepoprawne lub niekompletne dane lub założenia.

Z powyższych względów wycena rezerwy ubezpieczeń na życie została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:

- ocenę stosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej kluczowych założeń – wysokości stóp technicznych, śmiertelności, wypadkowości oraz zachorowalności – poprzez odniesienie się do wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;
 - testowanie zaprojektowania, wdrożenia i działania kluczowych mechanizmów kontrolnych wbudowanych w procesy:
 - tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych;
 - weryfikacji jakości danych polisowych takich jak rodzaj ubezpieczenia, wiek i płeć ubezpieczonego, suma i okres ubezpieczenia;
 - wyliczenia rezerwy ubezpieczeń na życie;
 - ocenę kompletności i jakości danych wejściowych oraz racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej do wyceny rezerwy ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2021 r., w szczególności dla stóp technicznych, tablic śmiertelności, współczynników wypadkowości oraz zachorowalności poprzez porównanie do ich historycznych wartości oraz dostępnych prognoz lub innych danych rynkowych i statystycznych. Ocena racjonalności obejmowała również wpływ COVID-19 na założenia, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na stopy procentowe, przyjęte założenia dotyczące śmiertelności oraz sposób ich
-

.	ujęcia w rezerwach techniczno – ubezpieczeniowych; — niezależne przeliczenie rezerwy ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2021 r., dla próby wybranych kluczowych grup produktów; — ocenę adekwatności rezerwy ubezpieczeń na życie poprzez porównanie do wyników testu wystarczalności zobowiązań przeprowadzonego przez Kierownika Jednostki dominującej. Nasza ocena adekwatności obejmowała również analizę poprawności testu.
---	--

Oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe w działalności bankowej

Wartość bilansowa należności od klientów z tytułu kredytów w działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 r.: 215.008 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 197.288 mln złotych. Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów z działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 r.: 13.108 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 13.376 mln złotych. Wartość rezerw na udzielone gwarancje i poręczenia wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 r.: 496 mln złotych, i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 555 mln złotych.

Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe wyniósł za 2021 r.: -1.867 mln złotych, a za 2020 r.: -3.117 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 15 „Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych”, Nota 34 „Należności od klientów z tytułu kredytów”, Nota 38 „Utrata wartości aktywów finansowych”, Nota 47 „Rezerwy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

<i>Kluczowa sprawa badania</i>	<i>Nasza reakcja</i>
Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej odnoszonej w inne całkowite dochody wykazywane są z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, w oparciu o model oczekiwanych strat kredytowych, w horyzoncie 12 miesięcy bądź całego okresu życia ekspozycji. W procesie szacowania odpisów istotne znaczenie ma identyfikacja przesłanek utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego.	Procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych własnych specjalistów z zakresu zarządzania ryzykiem finansowym oraz systemów informatycznych, obejmowały między innymi: — krytyczną ocenę polityki rachunkowości w zakresie tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów, pod kątem zgodności z wymogami odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;

Przesłanki utraty wartości oraz istotny wzrost ryzyka kredytowego identyfikowane

są głównie na podstawie terminowości obsługi zadłużenia, sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz aktualnego poziomu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w porównaniu do wartości tego parametru na moment początkowego ujęcia ekspozycji. Odpisy na oczekiwane straty kredytowe są szacowane indywidualnie oraz dla portfeli jednorodnych przy wykorzystaniu metod statystycznych na podstawie parametrów ryzyka. Znaczącymi założeniami dla metody portfelowej są parametry ryzyka takie jak prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata w momencie niewykonania zobowiązania (LGD), wartość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD), czy kryteria/ prognozy alokacji do kategorii ryzyka (koszyków/etapów), które są wyznaczane dla jednorodnych grup należności kredytowych w oparciu o dane historyczne, przy uwzględnieniu korekt z tytułu oczekiwań co do przyszłych warunków gospodarczych. Pomiar odpisów na oczekiwane straty kredytowe wymaga od Kierownika Jednostki dominującej zastosowania znaczących osądów i przyjęcia istotnych założeń, także biorąc pod uwagę następstwa trwającej kolejnej rok pandemii COVID-19, w szczególności co do prognoz przyszłych warunków gospodarczych, identyfikacji przesłanek utraty wartości, istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz doboru danych do wyznaczenia parametrów modelu statystycznego.

Ponadto, w odniesieniu do należności od klientów z tytułu kredytów ocenianych indywidualnie, znaczące osądy i założenia dotyczą scenariuszy odzysku oraz wyceny zabezpieczeń. Stosunkowo niewielka zmiana powyższych założeń i innych istotnych parametrów modelu może mieć znaczący wpływ na szacunek odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Obszar ten uznaliśmy za kluczową sprawę badania, ponieważ szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe wiąże się ze znaczącym nieodłącznym ryzykiem błędów oraz oszustwa i znaczącą niepewnością szacunku oraz, biorąc pod uwagę wielkość portfela kredytowego, ma istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- krytyczną ocenę zaprojektowania i wdrożenia kluczowych kontroli wewnętrznych (w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych) w procesie szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (w tym monitorowanie wartości zabezpieczeń), jak również testowanie skuteczności działania tych kontroli;
- analizę poprawności identyfikacji przez Grupę Kapitałową przesłanek utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego na potrzeby klasyfikacji do koszyków z uwzględnieniem kryteriów jakościowych i ilościowych;
- krytyczną analizę metodyki szacowania parametrów ryzyka oraz odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zarówno metodą indywidualną, jak i portfelową pod kątem zgodności z wymogami odpowiedniego standardu rachunkowości, jak i najlepszą praktyką rynkową;
- krytyczną ocenę znaczących założeń oraz danych wejściowych wykorzystanych w modelach oczekiwanych strat kredytowych dla poszczególnych kluczowych parametrów ryzyka kredytowego w metodzie portfelowej, takich jak w szczególności logika transferu pomiędzy koszykami, prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), wartość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD), strata wynikająca z niewykonania zobowiązania (LGD), czy wpływ prognoz przyszłych warunków gospodarczych na parametry ryzyka;
- niezależne przeliczenie wybranych parametrów statystycznych oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe na wybranej próbie ekspozycji;
- dla istotnych należności analizowanych indywidualnie, dla wybranej próby – ocenę poprawności identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz przesłanek utraty wartości, a dla aktywów z utratą wartości, krytyczną ocenę znaczących założeń przyjętych przez Grupę Kapitałową w kalkulacji odpisu, w tym dotyczących wysokości oraz okresu realizacji odzysku oraz niezależne przeliczenie kwoty odpisów;

- ocenę kompletności i poprawności ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w zakresie istotnych osądów i szacunków dotyczących oczekiwanych strat kredytowych, w tym również analizy wrażliwości poziomu oczekiwanych strat kredytowych względem kluczowych założeń zastosowanych w modelu.

Ryzyko prowadzenia działalności, w tym sprawy sporne i reklamacje klientów w działalności bankowej

Wartość księgowa należności od klientów z tytułu kredytów w CHF wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 r.: 2.332 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 2.617 mln złotych. Z tytułu ryzyka związanego z obecnymi i potencjalnymi sprawami sądowymi z kredytobiorcami, którzy uzyskali w przeszłości kredyty hipoteczne denominowane lub indeksowane w CHF, wartość bilansowa portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2021 r. została pomniejszona o 516 mln złotych oraz utworzono rezerwę w kwocie 132 mln złotych, a na dzień 31 grudnia 2020 r.: 345 mln złotych i 91 mln złotych odpowiednio.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 7.5.3.2 „Ryzyko walutowe”, Nota 38 „Utrata wartości aktywów finansowych” oraz Nota 47 „Rezerwy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. rezerwy z tytułu zwrotu części opłat i prowizji pobranych od klientów w związku z udzielonymi kredytami konsumpcyjnymi, które zostały przedpłacone wyniosły 120 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 128 mln złotych. Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 47 „Rezerwy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

<i>Kluczowa sprawa badania</i>	<i>Nasza reakcja</i>
W związku z działalnością na rynkach regulowanych podmioty Grupy Kapitałowej narażone są na ryzyko zmian w interpretacji przepisów prawa oraz zdarzenia, które mogą skutkować niższymi niż umowne przepływami pieniężnymi z kontraktów finansowych z klientami lub wystąpieniem obowiązku lub zobowiązań wynikających ze zdarzeń przeszłych, których uregulowanie będzie wymagać wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne („kwota ryzyka”). Na dzień 31 grudnia 2021 r. w szczególności odnosi się to do skutków dwóch wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) z dnia 11 września 2019 r. (sprawa C-383/18) oraz z dnia 3 października 2019 r. (sprawa C-	Nasze procedury badania obejmowały między innymi: — ocenę metodyki szacowania przez Grupę Kapitałową skutków finansowych wyroków TSUE oraz spraw spornych, jak również polityki rachunkowości w tym obszarze; — ocenę zaprojektowania, wdrożenia i testy skuteczności działania kluczowych kontroli wewnętrznych w zakresie identyfikacji, monitorowania i dokonywania szacunku ryzyka wynikającego z reklamacji i spraw spornych z klientami; — analizę korespondencji, raportów i zaleceń pokontrolnych otrzymanych przez podmioty Grupy Kapitałowej od organów regulacyjnych;

260/18). Chociaż żaden z tych wyroków nie odnosił się bezpośrednio do Grupy Kapitałowej, to wywołały one skutki, o których piszemy poniżej oraz opisane w nocie 47 „Rezerwy”.

Wyrok TSUE z dnia 11 września 2019 r.

Wyrok zmienił interpretację zapisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim w zakresie obowiązku zwrotu części opłat i prowizji pobranych od klientów w związku z udzielanymi kredytami konsumenckimi w przypadku spłaty kredytu przed kontraktowym terminem wymagalności. Grupa Kapitałowa dokonała szacunku najbardziej prawdopodobnych wydatków, które będą poniesione w związku z powyższym, a które odnoszą się do spodziewanej liczby reklamacji z tytułu dokonanych w zakresie przyjętych założeń dotyczących między innymi oczekiwanej liczby reklamacji i kwoty zwrotów, jak również możliwej ewolucji praktyki rynkowej lub stanowiska regulatora. Szacunki ryzyka wynikającego z wyroku TSUE obarczone są istotną niepewnością, stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń może mieć istotny wpływ na poziom strat Grupy Kapitałowej.

Wyrok TSUE z dnia 3 października 2019 r.

W wyniku wyroku zwiększyła się liczba pozwów przeciwko Grupie Kapitałowej wnoszonych przez kredytobiorców, którzy zaciągnęli w przeszłych latach kredyty hipoteczne denominowane lub indeksowane do CHF („kredyty CHF”). Grupa Kapitałowa oceniła, iż wzrost ten może utrzymać się przez pewien czas w przyszłości, co przy braku jednolitej linii orzeczniczej w tym zakresie może skutkować niższymi oczekiwanymi przepływami pieniężnymi z tytułu kredytów CHF niż te wynikające z zawartych umów. W celu określenia szacunku nowych oczekiwanych przepływów pieniężnych z portfela kredytów CHF Grupa Kapitałowa dokonała analizy scenariuszowej w zakresie przyszłych możliwych zdarzeń, biorąc pod uwagę zarówno drogę sądową, jak i ugody z klientami i przyjmując znaczące założenia odnośnie spodziewanej liczby pozwów, prawdopodobieństwa przegranej, prawdopodobieństwa możliwych

- ocenę wewnętrznych analiz i raportów Grupy Kapitałowej w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami oraz ryzyka prowadzenia działalności;
- ocenę odpowiedniości i wiarygodności istotnych danych wejściowych wykorzystanych do szacowania odpisów i rezerw na ryzyko wynikające z wyroków TSUE poprzez ich uzgodnienie do odpowiednich systemów informatycznych Grupy Kapitałowej;
- analizę zewnętrzną opinii prawnej zawierającej ocenę skutków wyroku TSUE z dnia 3 października 2019 r. dla Grupy Kapitałowej w kontekście innych wyroków sądów powszechnych w Polsce w podobnych sprawach wydanych po wyroku TSUE, z uwzględnieniem charakterystyki praktyk i wzorców umownych wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową dla kredytów CHF;
- ocenę racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Grupę Kapitałową w szacunku odpisów i rezerw na ryzyko wynikające z wyroków TSUE, takich jak prawdopodobieństwo przyjmowanych scenariuszy, liczba spodziewanych pozwów/ reklamacji ze strony klientów, prawdopodobieństwo przegranej, prawdopodobieństwo możliwych rozstrzygnięć przez sądy na podstawie zaobserwowanych dotychczas w Grupie Kapitałowej oraz na rynku trendów w tym zakresie. Procedura ta obejmowała również, między innymi:
 - analizę skarg i reklamacji zgłoszonych przez klientów w związku z wyrokami TSUE oraz ich wpływu na Grupę Kapitałową;
 - analizę potwierdzeń spraw sądowych otrzymanych od zewnętrznych kancelarii reprezentujących Grupę Kapitałową oraz dokonanego przez te kancelarie szacunku skutków finansowych wynikających z tych spraw;
 - ocenę szacowanych skutków finansowych dla Grupy Kapitałowej w przypadku zastosowania scenariusza ugód z klientami;

rozstrzygnięć przez sądy, jak również szacując skalę możliwych ugód z klientami. Szacunki ryzyka wynikającego z kredytów denominowanych lub indeksowanych do CHF obarczone są istotną niepewnością w zakresie przyjmowanych znaczących założeń. Stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń może mieć istotny wpływ na poziom strat Grupy Kapitałowej.

Z powyższych powodów ocena dokonana przez Grupę Kapitałową wiarygodnego szacunku kwoty ryzyka wynikającego ze skutków wyroków TSUE oraz ujawnień w tym zakresie wymagała naszego znaczącego zaangażowania w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego i uznana została przez nas za kluczową sprawę badania.

- analizę wrażliwości szacunku rezerw na ryzyko wynikające z wyroków TSUE na zmiany w znaczących założeniach i ocenę, czy przyjęty poziom tych założeń wskazuje na stronniczość Kierownika Jednostki dominującej;
- ocenę kompletności i poprawności wymaganych przez odpowiednie standardy sprawozdawczości finansowej ujawnień dotyczących szacunku rezerw na ryzyko wynikające z wyroków TSUE.

Utrata wartości firmy

Wartość księgowa wartości firmy na dzień 31 grudnia 2021 r.: 2.778 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2020 r.: 2.776 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 27 „Wartość firmy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej wykazano wartość firmy w kwocie 2.778 mln złotych. Poszczególne wartości firmy zostały przypisane przez Kierownika Jednostki dominującej do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („OWŚP”) i dla każdego OWŚP wykonany został test na utratę wartości.

Testy te polegały na porównaniu wartości bilansowej danego OWŚP z jego wartością odzyskiwalną, szacowaną w oparciu o wartość użytkową, tj. bieżącą, szacunkową wartość przyszłych przepływów pieniężnych.

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej jest procesem złożonym i wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu wycen, obejmowały między innymi:

- w odniesieniu do zastosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej modeli wyceny wartości użytkowej:
 - ocenę czy modele wykorzystywane przez Kierownika Jednostki dominującej do szacowania wartości użytkowej poszczególnych OWŚP spełniają wymogi odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;
 - analizę przedstawionych modeli kalkulacji wartości użytkowej poszczególnych OWŚP pod kątem matematycznej poprawności oraz logicznej spójności;

oraz wykorzystania złożonych i subiektywnych założeń.

Stosunkowo niewielkie zmiany w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę wartości odzyskiwalnej. Znaczącymi założeniami w procesie szacowania wartości odzyskiwalnej są: wartości przyszłych przepływów pieniężnych, stopy wzrostu w okresie rezydualnym, stopy dyskonta, w tym stopy wolnej od ryzyka, premii za ryzyko rynkowe oraz parametru beta.

Z powyższych względów zagadnienie utraty wartości firmy zostało przez nas uznane za kluczową sprawę badania.

- ocenę racjonalności przyjętych stóp dyskontowych poprzez porównanie do funkcjonujących na rynkach stóp wolnych od ryzyka, a także premii za ryzyko rynkowe i parametru beta dostosowanych do specyfiki działalności testowanego OWŚP;
- ocenę prognozowanych wyników finansowych poszczególnych OWŚP poprzez odniesienie do historycznych wyników oraz jakości budżetowania w okresach poprzednich;
- ocenę racjonalności przyjętych stóp wzrostu w okresie rezydualnym poprzez porównanie do danych rynkowych.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa i statutem Jednostki dominującej, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki dominującej uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii

związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki dominującej albo zamierza dokonać likwidacji Grupy Kapitałowej, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Grupy Kapitałowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki dominującej, obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez

zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię.

Kierownika Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy Kapitałowej do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa Kapitałowa zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;
- uzyskujemy wystarczające i odpowiednie dowody badania odnośnie informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczych wewnątrz Grupy Kapitałowej w celu wyrażenia opinii na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzór i przeprowadzenie badania Grupy Kapitałowej i pozostajemy wyłącznie odpowiedzialni za naszą opinię z badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich

znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o działaniach podjętych w celu wyeliminowania zagrożeń lub zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Jednostki dominującej wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące

Inne informacje

Na inne informacje składają się:

- Wybrane dane finansowe;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r. („Sprawozdanie z działalności”) sporządzone łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Jednostki dominującej wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania z działalności oraz zawierające list Prezesa Zarządu do Akcjonariuszy i oświadczenie Zarządu Jednostki dominującej odnośnie sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz Sprawozdania z działalności;
- odrębne Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Grupy

podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważąłyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Kapitałowej PZU i PZU SA za rok 2021, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, sporządzone łącznie z odrębnym sprawozdaniem na temat informacji niefinansowych Jednostki dominującej

- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA oraz jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie funkcjonowania Komitetu Audytu w związku z publikacją jednostkowego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2021 r.;
- Informacja Zarządu Jednostki dominującej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej

razem („Inne informacje”).

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za Inne informacje zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności

wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego oraz sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

informacjami, i czyniąc to, rozważenie, czy nie są one istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Innych informacjach, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, Sprawozdanie

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią Sprawozdania z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („rozporządzenie”).

Ponadto naszym zdaniem informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f,

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie. Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Grupa Kapitałowa w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła informacje wymagane przepisami prawa lub regulaminami, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa i informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz do poinformowania, czy Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

z działalności, Grupa Kapitałowa zawarła informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów h oraz lit. i rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostały sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, oraz
- są zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości.

wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Oświadczenie na temat Innych informacji

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności oraz

o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej pozostałych Innych informacjach istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Kierownik Jednostki dominującej odpowiada za Kapitałowej z regulacjami ostrożnościowymi, w tym utworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji oraz posiadanie środków własnych w odpowiedniej wysokości oraz prawidłowe wyliczenie marginesu wypłacalności.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Grupa Kapitałowa przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności:

- czy Grupa Kapitałowa utworzyła na dzień 31 grudnia 2021 r. rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, o których mowa w art. 277 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, oraz
- dla zakładów ubezpieczeń na życie, w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych („ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych”) czy zakład taki prawidłowo wyliczył margines wypłacalności i posiada środki własne, o których mowa w art. 106j ust. 3 pkt 3 tej ustawy, w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny.

Celem badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej nie było wyrażenie opinii na temat

zapewnienie zgodności działania Grupy przestrzegania przez Grupę Kapitałową obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, informujemy, że:

- nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Grupę Kapitałową w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie utworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości na dzień 31 grudnia 2021 r. w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, które mogłyby mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej,
- do dnia 31 grudnia 2021 r. żaden z zakładów ubezpieczeń na życie z siedzibą w Polsce wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie zawierał umów z pracowniczymi funduszami emerytalnymi o przyjmowanie składek, o których mowa w art. 2 ust. 4 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w ramach których przejęłaby obsługę wszelkich ryzyk biometrycznych lub gwarancji związanych z realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego. Tym samym, Grupa Kapitałowa nie była zobowiązana do wyliczenia marginesu wypłacalności, a także do posiadania środków własnych, o których mowa w art. 106j ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Opinia na temat zgodności oznakowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w jednolitym elektronicznym formacie raportowania z wymogami rozporządzenia o regulacyjnych standardach technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostaliśmy zaangażowani do przeprowadzania usługi atestacyjnej dającej racjonalną pewność w celu wyrażenia opinii czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2021 r., sporządzone w jednolitym elektronicznym formacie raportowania zawarte w pakiecie sprawozdawczym o nazwie pzu-2021-12-31.zip („skonsolidowane sprawozdanie

Identyfikacja Kryteriów i Opis Przedmiotu Usługi

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało sporządzone przez Kierownika Jednostki dominującej w celu spełnienia wymogów dotyczących oznakowania oraz wymogów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego, które są określone w Rozporządzeniu ESEF.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF zgodnie z wymogami dotyczącymi oznakowania oraz wymogami technicznymi dotyczącymi specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w Rozporządzeniu ESEF. Odpowiedzialność ta obejmuje wybór i zastosowanie odpowiednich znaczników XBRL, przy użyciu taksonomii określonej w tej regulacji.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki dominującej obejmuje również

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym celem było wyrażenie opinii, na podstawie przeprowadzonej usługi atestacyjnej dającej racjonalną pewność, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało oznakowane zgodnie z wymogami Rozporządzenia ESEF.

Naszą usługę przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowym Standardem Usług Atestacyjnych Innych niż Badanie i Przegląd 3001PL „Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania” przyjętym przez KRBR („KSUA 3001PL”) oraz, gdzie stosowne,

finansowe w formacie ESEF”) zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania („Rozporządzenie ESEF”).

Przedmiotem naszej usługi atestacyjnej jest zgodność oznakowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF z wymogami Rozporządzenia ESEF, a wymogi określone w tych regulacjach stanowią, naszym zdaniem, odpowiednie kryteria do sformułowania przez nas opinii.

zaprojektowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej zapewniającego sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF wolnego od istotnych niezgodności z wymogami Rozporządzenia ESEF spowodowanych oszustwem lub błędem.

Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, obejmującego również sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z formatem wynikającym z obowiązujących przepisów prawa.

zgodnie z Krajowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionym) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionego) „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych” przyjętym przez KRBR („KSUA 3000 (Z)”). Standardy te nakładają na biegłego rewidenta obowiązek zaplanowania i wykonania procedur w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało przygotowane zgodnie z przyjętymi kryteriami.

Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że usługa przeprowadzona zgodnie z KSUA 3001PL oraz, gdzie stosowne, zgodnie z KSUA 3000 (Z) zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie.

Wybór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od jego oceny ryzyka wystąpienia istotnych zniekształceń spowodowanych oszustwem lub błędem. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka biegły

rewident bierze pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF w celu zaplanowania stosownych procedur, które mają zapewnić biegłemu rewidentowi wystarczające i odpowiednie do okoliczności dowody. Ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej nie została przeprowadzona w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności jej działania.

Podsumowanie wykonanych prac

Zaplanowane i przeprowadzone przez nas procedury obejmowały między innymi:

- uzyskanie zrozumienia procesu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF, obejmującego proces wyboru i zastosowania przez Jednostkę dominującą znaczników XBRL i zapewniania zgodności z Rozporządzeniem ESEF, w tym zrozumienie mechanizmów systemu kontroli wewnętrznej związanych z tym procesem,
- uzgodnienie oznakowanych informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w formacie ESEF do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- ocenę, przy użyciu specjalistycznego narzędzia informatycznego, spełnienia

- regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania,
- ocenę kompletności oznakowania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w formacie ESEF znacznikami XBRL,
- ocenę czy zastosowane znaczniki XBRL z taksonomii określonej w Rozporządzeniu ESEF zostały odpowiednio zastosowane oraz, czy użyto rozszerzeń taksonomii w sytuacjach, gdy w podstawowej taksonomii określonej w Rozporządzeniu ESEF nie zidentyfikowano odpowiednich elementów,
- ocenę prawidłowości zakotwiczenia zastosowanych rozszerzeń taksonomii w podstawowej taksonomii określonej w Rozporządzeniu ESEF.

Wymogi kontroli jakości oraz etyczne, w tym niezależność

Jako firma stosujemy Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości 1 „Kontrola jakości firm przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących inne zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych” przyjęty przez KRBR jako krajowy standard kontroli jakości, który wymaga od nas wdrożenia i utrzymywania kompleksowego systemu kontroli jakości z udokumentowaną polityką i procedurami dotyczącymi zgodności z zasadami etyki, standardami zawodowymi oraz mającymi zastosowanie regulacjami i przepisami prawa.

Spełniamy wymogi dotyczące niezależności i etyki wynikające z Kodeksu IESBA, przyjętego uchwałą KRBR, który jest oparty na podstawowych zasadach dotyczących uczciwości, obiektywizmu, zawodowych kompetencji i należytej staranności, zachowania tajemnicy informacji oraz profesjonalnego postępowania, jak również inne wymogi niezależności i etyki, które mają zastosowanie dla niniejszej usługi atestacyjnej w Polsce.

Opinia na temat zgodności z wymogami Rozporządzenia ESEF

Podstawę sformułowania naszej opinii stanowią kwestie opisane powyżej, dlatego opinia powinna być czytana z uwzględnieniem tych kwestii.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii na temat zgodności oznakowania z wymogami rozporządzenia ESEF.

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF na dzień 31 grudnia 2021 r. i za rok zakończony tego dnia zostało oznakowane, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami Rozporządzenia ESEF

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz

Grupy Kapitałowej i jednostek przez nią kontrolowanych w badanym okresie zostały ujawnione w nocie 58.1 „Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 18 lutego 2014 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 28 maja 2020 r.

do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2021 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 8 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Justyna Zań

Kluczowy biegły rewident

Nr w rejestrze 12750

Pełnomocnik

Warszawa, 23 marca 2022 r.